

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 859/2018
25.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Лазаревић адвокат из ..., против тужене Општине Дољевац, коју заступа Општинско правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2517/2017 од 22.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2517/2017 од 22.09.2017. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2517/2017 од 22.09.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2630/14 од 01.03.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да због незаконитог престанка радног односа тужиоцу исплати накнаду штете за период од 06.12.2007. године до 15.03.2013. године у укупном износу од 2.101.897,00 динара са законском затезном каматом на сваки новчани износ наведен у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, све у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на те износе плати порезе, доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и за незапослене по стопама на дан исплате штете, у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату преосталог износа, од досуђеног до траженог у прецизираном тужбеном захтеву од 14.11.2016. године. Ставом четвртим изреке, утврђено је да је повучен део тужбеног захтева из раније прецизираног захтева од 02.10.2013. године, а који није обухваћен прецизираним тужбеним захтевом. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у укупном износу од 461.309,49 динара, од тога на име таксе износ од 59.309,49 динара а на износ од 402.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до дана исплате, док је одбијен захтев за накнаду трошкова од досуђеног до траженог.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2517/2017 од 22.09.2017. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2630/14 од 041.03.2017. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени на исплату накнаде штете због изостале плате за период од децембра 2007. године до 16.02.2013. године са припадајућом законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ, у ставу другом изреке у односу на уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за период од децембра 2007. године до 16.02.2013. године, у ставу трећем изреке и одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке. Ставом другим изреке, иста пресуда је преиначена у преосталом делу првог и другог става изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му исплати накнаду штете због изостале зараде са припадајућом законском затезном каматом и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 16.02.2013. године до 15.03.2013. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је одбијена његова жалба и дела којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

По оцени Врховног касационог суда, у погледу права на накнаду штете због незаконитог престанка радног односа и у висини стимулације постоји неуједначена судска пракса на коју тужилац указује у ревизији, позивјући се на пресуду истог другостепеног суда Гж1 1270/11 од 25.08.2011. године и Гж1 1079/13 од 08.05.2013. године које су достављене током поступка.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене од 19.07.1973. године. Радни однос тужиоцу је престао 06.12.2007. године, као вишку запослених. Правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П1 2478/11 од 16.11.2011. године поништена су решења тужене од 07.11.2007. године којим је тужилац остао нераспоређен и од 04.12.2007. године о престанку радног односа, и наложено туженој да га врати на рад и призна му сва права на раду и по основу рада почев од 06.12.2007. године. Тужена је 12.02.2013. године донела решење о враћању тужиоца на рад и признавању свих права на раду и по основу рада од 06.12.2007. године. Решењем тужене од 15.03.2013. године тужилац је као ... инжењер распоређен на радно место ..., на послове ... у одељењу за ... општинске управе тужене општине.

Тужилац се није вратио на рад, а 16.02.2013. године остварио је право на старосну пензију. Упоредни запослени на пословима ... инспектора је у периоду од 06.12.2007. године до 15.03.2013. године остварио укупну зараду у износу од 2.101.890,00 динара, као и стимулацију у износу од 324.333,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили о накнади штете због незаконитог отказа уговора о раду.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду, у тексту важећем пре измена и допуна тог закона од 29.07.2014. године, прописано је да ће суд, ако донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева. Према ставу 2. исте одредбе, послодавац је дужан да, поред враћања на рад, запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду, као и да уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Накнада штете из става другог наведене одредбе утврђује се у висини изгубљене зараде. Реч је о изгубљеној користи, врсти материјалне штете предвиђене чланом 155. и чланом 189. став 1. Закона о облигационим односима, под којом се подразумева добит која се могла основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Незаконитим решењем о престанку радног односа тужиоцу је проузрокована штета у висини изгубљене зараде, јер је то примање које је очекивано по редовном току ствари. Стимулација није добит која би имала такав карактер, јер се иста исплаћује запосленима у зависности од постигнутих резултата рада, њиховог учинка и других показатеља успешности у раду, што претпоставља да је запослени фактички обављао рад. Осим тога, за њено остварење је по општем акту тужене била неопходна и одлука начелника општинске управе о признавању стимулације - увећања зараде по основу квалитета и резултата рада запосленог, односно његове оптерећености на послу.

Следствено томе, по становишту Врховног касационог суда, стимулација којом се увећава зарада запослених код тужене нема такав степен извесности да би се могла сматрати изгубљеном добити по редовном току ствари, а ни према посебним околностима, чије је остварење спречено незаконитим решењем о престанку радног односа тужиоца. Тужилац није доказао да је у спорном периоду за који потражује накнаду свим запосленима у општинској управи вршена исплата стимулације.

Тужилац је са 16.02.2013. године остварио право на старосну пензију и није се вратио на рад код тужене. Због тога неосновано захтева накнаду штете у висини изгубљене зараде, у смислу члана 191. ств 2. Закона о раду, за период од 16.02. до 15.03.2013. године.

Сходно изложеном, налазећи да нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда нису били нужни, због чега је захтев тужене за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић